

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 . . .

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

136
Egy sorban petit sor 5 kr., többnapi vagy terjed-
elmes hirdetésekül árlengedése adatik.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-UTCA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCA, 189. SZ.

Bélyegdíj minden beütetért 30 kr.

Különböző az év folytat minden hónap elején
lehet.

A fogyasztási szövetkezetekről.

Igy újévkor, újév után kit többé, kit kevésbé, de ugyan melyikünk az, a kit az előre való gondoskodás aggodalmi meg ne szállának. De hát hogysis ne? Jön a tómerdek éjévi üdvölet; boldog újévet, jó egészséget, sok szerencsét kíván egymásután a kovács, a bogárnér, a suszter, a szabó, a patikus, a divatárús, a fűszerárús, a vasárús, a könyvárús, a húsárús, a tejárús és még ki tudja miféle árús és ezek nem is olyanféle tisztelgők mint pl. az Imre hordár, a kivel megtörtént az, abban az időben, mikor az újévi tisztelgést még sokkal több hivatal vendég gyakorolta, hogy szeméremre vetették, hogy hiszen az a kinek volt, az egész év folyamán nem is volt a vasút felé, szolgálatát igénybe nem vette. . . . Igen kéremalásan, felel I. . . . éppen azért jöttem, mert egész évben egy krajczárt sem kerestem a tekintetes úrtól!

Az említették — és a még fel nem soroltak — nem ilyenek, ezek jönnek a maguk igazságos és jogos követeléseikért s nem is lehet azt felpanaszolni; ámde a szegény embernek, a hivatalnoknak kiváltképen, mégis csak sok ez egyszerre, mert ő január elsején sem kap többet, mint más hónapban, többet tehát most sem képes kifizetni. Egyszóval bajos állapot ez, a mit úgy hiszünk, hogy ezen irtalmas napokban kiki legjobban érez. Azért talán most nem lesz a pusztaban elhangzó szó, ha felelevenítjük azt az ezen lapok hasábjain már többször hangoztatott eszmét, hogy a tisztviselők — és a kik hozzájuk csatlakozni akarnak — alakítsanak fogyasztási szövetkezetet, a mely úton egyszerűen minden megvetendő megtakarításhoz juthatnak, másrészt pedig a szövetkezet oltalma alatt és segédkezésének általa, az annak kezelése alá eső dolgok rendes mederben kezeltetnek és végre a tagok némely sajtósági cikkek beszerzésének gondjaitól lesznek megkímélve, — a mi utolsó, a kényelmes gondtalanság, még a gazdagab-

bak szempontjából sem megvetendő előny.

Évekkel ezelőtt ezen lapunk hasábjain megpendített eszme széles körben talált pártolásra s bár tagadhatatlan, hogy bizonyos érdekek féltése ellenzöket is szült, de a nagytöbbség — és mi természetesebb ennél? — pártolta, helyeselte az eszmét. Az akkori viszonyok között, még sem létesült; mi most változott viszonyokat észlelünk, minél fogva újságírói tisztünknel fogva felkeltjük ezt hosszú álmából, felhívva rá a nagyközönség figyelmét.

Akkor tájt — mikor ez eszme itt elaludt — jött ide a gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete, hogy Kecskeméten fiók telepet alakítsanak. Alakított is, és alapszabályaihoz híven fogyasztási raktárt is rendezett be. Ez tehát nevezetes hézagot pótolta, mert oda tagnak beállni bárkinek is módjában állott, a ki tehát ezt nem tette, az mulasztásának oka maga volt. Ámde azóta némi változás állott be, mert a budapesti igazgatóság a kecskeméti fióktelep beszüntetését elhatározta s ezzel együtt igen valószínű, sőt bizonyos, hogy az ott berendezett fogyasztási raktárt is be fog szüntetni. Igaz, hogy az a fogyasztási raktár eddig is csupán a legszükségesebbekkel volt felszerelve és ennél fogva söt egyéb körülmények miatt is, nem emelkedett azon nívóra, a melyen állnia kellene és a hol a szükségleten segíteni, az állapotot javítani tudna.

Ugy látszik tehát, hogy itt a tizenkettedik óra, a melyben valamit tenni kell és különösen a tisztviselők, tanárok, tanítók s általában a hasonló állású egyének vannak hivatva, hogy saját érdekük istápolása végett társuljanak, szövetkezzenek; mi e kérdésel már évek óta foglalkozunk és bizton állítjuk, hogy az minden irányban csak üdvös eredményt hozand. De — persze — ez sem sült galamb, a melyik az érdekelteknek a szájukba repülne, hanem bizony maguknak kell azt megfogni is, megcsinálni is, azután majd megehetik. Mert ehez pénz is

kell, a pénzt az egyes érdekelteknek, még pedig minél többnek kell összerakni, hogy az érdekközösség annál kiterjedtebb legyen.

Hozzávetőleges számításunk szerint Kecskeméten olyan — szokás szerint honoratiornak nevezett — egyén, a ki ilyen szövetkezetbe beállni utalva van, összeszámítható mintegy 2—300, de ez a szám a másrésztől csatlakozók által még emelkedni fogna. A tagsági díj lehetne tehát 20—30 frt, a mely tagsági díj felében $\frac{1}{4}$ részben vagy talán egészen is havi részletekben lenne fizethető, számbavehető terhet tehát nem képezne. Az így alakuló 6000—10.000 frt forgalmi tőkével már igen kiterjedt fogyasztási raktár lehetne berendezni, honnan a tagok szükségleteiket olcsón elláthatnák, jó minőségről, teljes mértékről eleve is biztosíva lennének s az alapító részjegy árát — fogyasztásukhoz mérten — fél vagy egy év alatt megtakarítás képen megnyernek, sőt nem valószínű, hogy még valami csekély osztalékra is lehetne kilátásuk.

Mi kell tehát ehez? Az, hogy érdeklődjenek külön külön és érdeklődjenek együttesen; jöjjenek össze az eszmék tisztázása végett, ha jönnek látják, mondják ki a megalakulást s káradjenek ki egypár munkakedvelő embert az alapszabályok kidolgozása végett, indítsák meg az aláírás iverket és a végleges megalakuláskor válasszák meg bizalmi férfiakat.

A többi már aztán magától megy. Mi pedig azzal kívánunk tisztelt olvasóinknak boldog újévet, hogy adja Isten, hogy ez eszme ez évben léte-sülhessen. ö.

A világgforgalom gócpontja.

— Fölolvasta a „Kecskeméti Kereskedő Ifjak Egyesülete”-ben 1889. december 6-án Hanusz István. —

A szelek járásáról beszél a hajós, házi állatairól a földműves, mondja a régi klasztrikus író és igazsá is van, mert saját eszme köréből, gondolat világából szeret meríteni mindenki. Engedjék meg tehát Uraim nekem, hogy földrajzi dologról szólhassak, mert még hozzá azt is tartom, hogy itt illetékes körben vállalkozom arra, az urak a földrajz körül érdemes ösök unokái; a föld-

ismeretnek ugyanis leghivatottabb terjesztői a kereskedők voltak mindenha, mint egyúttal árúszállítók, és ha ők maguk el nem beszélhettek is mindent kielégítő ékes-szólással a bejárt messze vidékekről, szölkak helyettők a cikkek, melyek első bemutatása az ő érdemük volt; de ők tették lehetővé azt is, hogy a látásból eredt megszerzési vágy okkal módokkal kielégítést nyerhettek.

Ha tehát arról a városról kívánok szólni, a mely a földteke árúforgalmát önalfal közre összpontosítja, bizom hozzá hogy megajándékoznak figyelemmel, valamint azt sem volt nehéz kinezmem melyik ez a város, mert elég volt a forgalom tonnantartalmát mérlegbe vetnem és tisztában voltam azonnal előterjesztendő tárgyam megválasztásával és annak kikerekítésével. Csak az toltul elem nehézség gyanánt, hogy rengeteg számadattal kell dolgoznom, a számok pedig szárazak; nem alkalmas arra, hogy derült bangulatot költsek, mi a napi munka fáradauma után szinte orvosság, de engedjék meg, ha öszintén vallom be, hogy nem szeretem az olyan könyvet, melyben a lapszámokon túl egyéb numerus nincs, mert sok lehet az olyanban a fantázia, ez a kézzel meg nem fogható dolog.

A nagyszámok városa London, kiterjedés, népesség, kereskedelem, személy- és árúforgalom, gazdagság szempontjából első városa a világnak; vagy mint az angol mondja, „világ önmagának”. Szóltam már egyszer felőle, de szólok újra a nélkül, az ott mondottak ismétlésére kellene bonyolodnom, olyan tág világ az angol főváros, a lakott világ középpontja, mely csak azóta lett centrum, mióta az ember az egész földteket hatalmába vette. Ennek pedig alig 200 éve. Amerika fölfedezésének 4-ik százada még be nem telt, Ausztrália és szigetvilága még később jutott Európával érintkezésbe.

Mikor az emberiség története még csak a Földközi tenger medencéje keretében mozgott és természetes középpontjál Róma város vált be, London név nélkül való hely volt a Themse folyó partján; még Tacitus sem emlegeti, holott Britannia ismertetésével nem bánik szívesen. Időszámításunk VIII-ik századában Lundenwic volt a neve, a IX-ik század végén Nagy Alfréd angol király tette kis országa fővárosává, megerősítette és közigazgatásának városi szervezetet adott. A XIV-ik században 35000 lakosa volt, a XVI-nak vége felé már 20000 fegyverest állíthatott ki 38 hajóval, a XVII. század közepén lakosainak lélekszáma $\frac{1}{2}$ millióra emelkedett.

Igazi lendületet Londonnak a kereskedelem adott. Lakossága létszáma úgy nőtt,

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

„Ad astra!”

(Cikk az úri banda-ról.)

Megírom tehát az utolsó; az „úri banda” megszűnt. 1890. a század utolsó deccenniumja, az első időszak „az úri banda” és a „dalárda” egyesületi életében. A két testület összeadta mindenét, a mije volt, fölszereléseit és adósságait és újév napjától kezdve egyesülden dolgoznak a városi közönség jóvoltáért és az egy kis dícsőségért.

E nappal megszűnik az én tisztségem is. A történetiről czim nem illet többé engemet. Igaz, hogy tulajdonképen nem is bízt meg velem senki sem, így hát nincs ideje a visszavonulásnak; no de egy ideig — 10 évig, 1879—1889 végéig jó magam is abban a kellemes meggyőződésben éltem, hogy az úri banda nálam nélkül meg sem élhet; megfigyeléseim alapján jól — rosszul megírtam a banda tagjainak és maezenásainak a jellemrajzát, söt kevésbé sikerültem a jubileumi közgyűlésre a 10 éves időszak mozzanatokban nem épen szegény történetét is; mindezt azonban hivatalosan, — és most, hogy következetes és hi maradjak önmagamhoz is, megírom az „úri banda” vé-

gét is. De ismét megbízatás hiányában, ha csak szerkesztő barátomat nem tekintem megbízomnak.

(De meg is látszik írói működésem minden következményéből az, hogy megbízás nélkül irtam, söt, hogy még azzal sem rendelkezem, mint sajátommal, a mit e zimen megírtam; mert hát legújában ott szerepelek a „Kecskeméti Nagy Képes Naptárban” is, mint halhatatlan nevű író, pedig négy szem között mondatom, hogy annyira sem értem ezt az esetet, mint a néma gyerek szavát az anyja.)

A történeti hüség kellő respektálásával elmondom azt, hogy az úri banda 10 éves jubileuma kitünően sikerült. A közgyűlés oly vidám hangulatban oszlott szét, hogy egyelőre úgy, 6 hónapra vakációzt csinált a banda.

Eszes gyerek a vajdája. Nem pihenteti az az eszté soha sem; előre tör, és magasra, ad astra!

Az állami hatalom egyre jobban beleavatkozik a banda belügyeibe. Nem elégszik meg adó forintosainkkal, a bandától véradót is szed, no ez már egy kissé túlhajtott sequestrum.

A banda életében erős firma volt Tassy, a Contrás. Stimmelné kitünően értett. A prim hegedű játékát ő bírálta leghevesebben; következménye: viszik ad astra, Budapestre.

Pali barátom pakkol, és megy. Válasza könnyű volt; a banda a nagy vakációzt élte.

Utánna jött fr. Kiss Jani, megjelenésben az utolsó, kontrában erős harcos. Vitték Békésre.

Árgusz szeme van ennek a mi kormányunknak. Tassy és Kiss minősítvényi táblájában az egyik rovat ennyit mondott: „úri cigány”. E kitétel a legerősebb kvalifikáció az ügyességre. A mit halandó ember az ő véges elméjével ki nem tudnál, azt a cigány még a föld gyomrából is kikaparja.

Igaz, hogy az állami érdek ilyenén összejöttökése a bandával csak az utóbbinak világos és érezhető kárával végződött. No de az anyja is siratja katonának vált fiát, és a kaszánya mégis anekattája. A banda vértöz szívvvel bocsátotta el kötelékéből két szeretett tagját azzal a jó reménységgel, hogy vissza jön az még, ki a kaszakúton belül született.

Ha azonban valahol, úgy az úri bandánál jut érvényre az az elv: fogya bár, de törve nem. A hosszas vakációzális üdülés után vajda ő kegyelmessége tanácskozására hivta egybe az itthon volt tagokat. A gyűlékezés tárgya volt: „egyesülés a dalárdával”. Miután elvben helyeselték az egyesülést, — még Gyenes Pista, az oppositio, sem opponált — tizes bizott-

ságra ruházta át az egyesülés módozatainak megállapítására ezelő intézkedések (Br. de bele jöttem a királis styllusba, pedig még eddig semiféle bizottságnak nem voltam tagja.) A bizottsági megállapodások után elkövetkezett végre a banda utolsó közgyűlése. És dícséretre legyen mondva, a banda nem maradt hűtelen, sem következetlen régi elveivel! Elfogadta en bloc a bizottság határozatát, az egyesülést egyhangúlag kimondotta, egyúttal azonban azt is concedálta, hogy régi adósságát is átviszi az egyesült egyesületi életbe.

Függetlenségének épséges fenntartása mellett az új aerához és régi multjához méltóan újabb hivatalt is szervezett, amennyiben Füvesst, a leghasználatóbb tagját, megválasztotta gondnoknak.

Illetékelen vagyok ezúttal a gondnoki méltóság mindenre kiterjedő működését részletezni, azt annak idején megírja az egyesült testület hivatottabb tollnok.

Sok minden aprólékos dolog verődött össze. A gondnoki teendők legelseje volt a hurcolkodás. Az egyesület régi kedves és megszokott helyéről kénytelen volt távoznia, mert bármennyire egybefort a banda minden egyes tagjának előszeretete a régi otthon iránti vonalmával: mégis a most

mint a havasokról lerohanó lavina, melyet összekötöttetésbe lépett a moszkvai kereskedőkkel; erre megnyitott csakam az észak-amerikai gyarmatokkal kezdett árdóserre, megalakult a keletindiai kereskedelmi társulat, megindult az üzlet Levante-val, mely szó „kelet”-et jelent és alatta nemcsak egész Eldáziát, de az európai Török-birodalmat és Egyiptomot is értették.

Nemcsak születések szaporították népét, hanem bevándorlás is. A franciaországi vallás üldözése, a német alföldi polgári sűrűlódások anyni népet tereltek oda, hogy az angol királyok tilalma ellenére is gomba módra gyorsan nőttek ki a talajból külvárosai. Már 1710-ben egyszerre 50 új templomot kellett építeni és a túltöltött belváros kezdett hatalmasan kifelé terjeszkedni; tér kellett a megszorodott és zsúfoltság megtelt árúraktáraknak, de a növekvő vagyonosodással a kényelem is igényeket formált, a szűk utcák tágultak, parkok keletkeztek, melyek első sorban arra hívták, hogy levegőt adjanak. Ezek ki-terjedése ma 9 □ km., mi 2 szer több, mint a terület, melyen Kecskemét város fekszik.

Cantu olasz történetírő már 1858-ban lelkesedve szól szokatlan nagyságáról. Szerinte akkor 47 □ mértföldet foglalt el és 327.392 házból állt, ezek száma évenként 4000-re, a lakosoké 40000-re szaporodik; a város hossza 3 mértfölddel tesz s ha házait egy sorban állítanók, Yorktól Franciaországon keresztül a Pyreneaik hegységig érnének el. Az 1856-iki népszámlálás 2,362.236 lakost tüntetett föl. Ezek száma $\frac{1}{2}$ -del több, mint Pekingben; 2-szer több, mint Konstantinápolyban; 4-szer több, mint Pétervározt; 5-ször több, mint Bécs, Madrid vagy Új-Yorkban; 7-szer több, mint Berlinben; 9-szer több mint Rómában.

5000 kövezet útjára 180 mf. hosszú, a kövezés 140 millió frtba került, a jákárban tartása évenként 118 millióba. Volt 1900 gázosa, a 360,000 láng 13,528 köbméter gázt emésztett föl éjjelenként, a vízvezeték 3,600,000 hektoliter italt szolgáltatott, majd két anyit, mint 1845-ben. Elfogyasztott évenként 277,000 szarvas marhát, 30,000 borjút, 1,480,000 ürüt, 34,000 sertést, 800,000 mmáza élelmet, 155,232 mmáza burgonyát, 89,672,000 fej káposztát, rengeteg halat és szárnvas állatot, az utóbbiak a vidék 1,281,000 darabot szállított oda, Franciaország 70–75 millió tojást, a fővárosnak a vidék 13,000 tehenet tart fejére.

Évenként elfogyott 3 millió hajóteher kőszén, 65,000 tonna bor, 90,000 hektoliter szesz, 1,944,000 hektoliter porter és ale sör; volt 3613 sörház, 5279 csapszék és 13,000 borkereskedés, a biztonságra 6367 ember ügyelt föl. A londoni gázvilágítást eszközölő két társulat 45 millió frt tökével rendelkezett. De az már új adat, hogy Chandler Róbert számítása szerint 3000 métermáza súlyú a füst, mely London fölött naponként úszik; ez 27 millió frt értékű kőszén elégetéséből kerül elő, évenként 7,800,000 frtba rúg a kár, hogy a kőszén füst nélkül nem ég, 3 millió frtot tesz ki a szállítása, 3,600,000 frtot a keményen sörpési költsége és 12 millió frt a kár, mit a füst az épületeken okoz.

Nem mernék ekkora számokkal előhozakodni bármely hallgatóság előtt; nem azért, mintha távol járnának az igazságtól, hanem mivel élvezetük erős emésztő szer-veket kíván, mint a fázsan pesnyete. A klasszikus zenedarabokra nézve nyilatkozott egy jeles műbíró. Szerencsére Uram, önök sokat folakoznak a számokkal váma tából, illetékes körben szedem tehát őket

kettős téren működő testületnek a régi hajlék kicsi és szűk lett. Elkivánczolt az II. emeletre. Jelszó: ad astra.

Új otthonában az első percztól kezdve otthon tudta magát. Rendelkezett, mint sajátjában. Lámpásokkal megvilágítja az esti sötétben meredek lépcsőházat, a teremben új függő lámpát alkalmazott; természetesen mindezt adósságra.

A hangszerekben is meglátszott az idő vasfogának folytonos rágasálása. A czimbalo és öreg bőgő orvosa szorult. A patika drága, de az orvosság biztos. Csak az adósság növekedett ezzel is. Annál erősebb a kapocs nem mint afféle öntött vas merev, törékeny, hanem tartós mint a Bessemer acél.

És ezzel leteszem tollamat.

A banda és a dalárda oly hatalom, mely a hangok harmoniája fölött szabadon diszponál, a természetes hangok minden modulációja az együtt működésben is csak az igazi összhangzatra vezethet. Legyen az az összhang tartós, erős és az évek hosszú során által majdan kipróbált, hogy a jövő század első hajnalára az egyesült testület is úgy jubilálhasson, mint tette ezt önérettelt az elmúlt évben az úri banda.

Gótsch József.

első. Engedjék meg azonban, hogy egyre figyelmeztessem. Úgy vagyunk a statisztikával, mint a vízzel; keressük a legtisztábbat, de ha nagyító üveggel nézzük, a legatlányzóbb vízcsöppben is találunk szenny-nyét és élünk kell vele. mert rendelkezésünkre külön nem áll.

London növekedésére nézve a Rudschau für Geographie (1883.) az óriási város rendőri hivatali jelentése után mondja azt, hogy 1856–1882 közt a város útjainak hossza 185 mértföldről 321 mértföldre fejlődött, a házak száma 258,000-ról 420,000-re. A csatornázás és kövezés e 25 év alatt a 38 kerületben, a mennyire a város föl van osztva, 115.135.650 frtot nyelt el; e mellett a 184 mf. hosszú mellék csatornára, melyek anyni ember szennyest vizetik le, 23.108.900 frtot kellett áldozni; összesen 276.891.000 frtot. Az útezők világítására 26.444 új lámpát állítottak. Ma természetesen még nagyobbak az árnyékok és hová hívják magokat ki, emberileg előrelátói nem lehet. Helyesen járok el talán, ha abban a sorrendben szedem elő statisztikai adatait, a melyben 30 év előtt Cantu Cezár tette.

Mai kiterjedése Londonnak 574 □ mt, épen 82 akkora tehát, mint Kecskemét, mely 700 kataszteri holdon fekszik. Hossza a Themze két partján 26 km., Főlegváza ide csak 25; szélessége is 19 km. A folyón 19 hid és 3 alagút vezet át. Ez utóbbiak építését az indokolta, hogy a legbüszkébb tengeri hajók is megalázódás nélkül jöhessenek föl a parlament palotáig, mely a régi „Londoni hid” tejénél épült, a meddig a tenger dagalója és apálja élér.

Parkja van 13. útjainak száma 26,000, azok hossza 11,500 km. vagyis 1550 mf., mi akkora vonalt ad ki, mint innen Budapest távolsága 55-ször véve a vasút mentén oda és vissza. Csak 1874-ben épült 7764 új ház és nyit 145 új útca, a lakosság lélek száma 1840–1873 közt 75% kal, a házaké 82%-kal nőtt, mi jólét gyarapodásra mutat. Cantu számítása szerint 1888-ig London házainak 447.392-re kellett volna szaporodniok és már 1881-ben 73,603-mal baladta meg az előírányzatot, a lakosság-növekedése pedig 470.205 lélekkel. Ma bátran teheti 4 millióra, mert még Cantu szűkes számításai szerint is 152.441 fölének kell lennie.

Van 637 temploma, közte 90 katolikus, 12 izraelita, a többi 535 a különböző ágazatú protestans felekezetek közt oszlik meg; közép és szakiskolának a száma meghaladja a 200-at, lapjas folyóirata 800-at, pénzé őrölti tömegével uralkodik az egész világon. Iskolája van 1100, színháza 47, az utcákat 1 milliónál több gázlámpa világítja; 1880-ban 9 társaság évenként $\frac{1}{2}$ millió tonna kőszént használt föl világító gyár társra és 52 millió köbméter gázt készített, de anyni sem elegendő abban a sűrű sárca ködében, melyet az angol „borsó-leves”-nek nevez és a mely késő ősszel oly vastag, hogy a kocsis délben sem látja a lova fejét.

Hogy karambol meg úteza természetéből könnyen származik, egész természetes, mikor 3000 omnibusz, 9652 komfortable közlekedik éjjel nappal, 25000 lövönvalja azokat, de anyni sem lenne elég, ha föld alatti (tunnel) és házak fölötti (viadukt) vasutak nem hasznáták a várost a szélrózsa különböző irányába. Ilyen belső vasút van 14 állomással. A földalatti pálya hossza 78 km., majd anyni mint Kecskeméttől Vécseig; rajta átlag 400 vonat közlekedik naponként, pedig a füst, a nyirkosság, bűz meg a rémitő döbörgés miatt kellemetlen a használata, kivált a hirtelen fordulónál. A 8 vezeték 5.290.000 hektoliter ivó vizet szolgáltat. A csatornák ellenben $\frac{1}{2}$ millió köbméter piszkot vezetnek le. (Folyt. köv.)

„Éden”-színház Budapesten.

Akár mily mértékben fejlődjék Budapest — rohamosan vagy lassan — be kell következni annak, hogy egy fényes nagyszabású téli mulató helye legyen. Ez a mulató helye lehet cosmopolita jellegű, lehet magyaros jellegű; az üzleti tekintetből mind egyforma tekintet alá fog esni. Sikerülni fog mindenképen, mert a mai korszakban benne él ennek a csirája.

De ami az üzletnek mindegy, az tán nekünk magyarul gondolkodóknak még sem egészen mindegy, s most, a mikor a negyedik színház elhamvasztotta a tűz semmi kétségünk nem támadhat az iránt, hogy egy negyedik színház fog sikerülni, még pedig nem egyszerű, hanem terjedelmes alakban.

Az idő olyan vajudónak látszik, hogy talán ikreket várhatunk egy nagy orpheum és egy német Vaudeville-színház alakjában. Hogy milyen jóvá várhat rájuk Magyarország metropolisában, annak én se jó, se rossz próféta lenni nem akarok, mert a mint már mondtam, a korszakban benne él a csirája.

Ennek az ikerestévr ideának a megvalósulása nekünk csak annyit fog ártani, mint a mennyit az általam terbe vett „Éden”-színház eszméjének megvalósulása amannak árthat, ennyi az egész, a miért

én az „Éden”-színház eszméjét kipattantottam Magyarországi közönsége és a közvélemény elé; ha elejtetik az eszme, valószínű, hogy a másik kettő megvalósul, de ha felkarolattik, megvalósítom az „Éden”-színházat úgy, hogy ki lesz kerékite Budapestre a színházkérdés kerek 50 esztendőre.

Az „Éden”-színház eszméjét illetékes helyeken nagyjából már megismerttem, ezáltal annak üzletszerű oldalát van szerencsém megvilágítani addig is az alábbiakban, míg az eszme egy lépéssel előbbre fog haladni. De színháznak üzleti része biztos alapra fektethető akkor, ha nagyszabású alkotásánál fogva minden színházi vállalat föl fog emelkedni.

Nem úgy értendő ez, hogy fényben és pompában üzsékek ott minden, hanem úgy, hogy az alapjában véve mint vállalat olyan legyen, hogy se magánosok, se más vállalatok könnyű szerrel annak concurrentiát ne csinálhassanak.

Az általam czélzott „Éden”-színház eszméje ott kezdődik, a hol a vállalat megfelel a nagyszerűségnek. Egy bizonyos határon túl lehet az fokozni, hogy nagyszerűbb legyen; de ha csak egy kis toka látszanék a kisserűségnek, akkor el kell ejteni az eszmét végképen, mint nem életrevalót.

Az „Éden”-színház consortiumának anyagi ereje fogja megmérni azt, ha vajlon hol kezdődik a vállalat nagyszerűsége.

Kiinduláskor ezt kell irányadónak venni, különben ha nagy tökére szükség nem volna, e vállalatot egy magános ember vehetné a kezébe.

E vállalat tőkéjének kérdése két lényeges kérdésen fog megfordulni. Ha elsőrangú helyen fog föllátni, vagy ha másodrendű helyen fog elhelyeztetni, mindkét helyen megfelelően az a nagyszerűségnek avval a különbözőtettel, hogy a milyen arányban fog emelkedni az elsőrendű helyen való építési költségek több kiadása, ép oly mértékben fog emelkedni az épület üzleti értéke.

Igy viszont csökkenni fog ennek anyagi értéke üzleti szempontokból, ha a vállalat másodrangú helyen fogja elhelyezni az „Éden”-színházat. Ez azonban nem áll útjában annak, hogy az elsőrendű helyen, nemkülönbön a másodrendű helyen az „Éden”-színház nagyszerűségéből veszítsen, vagy hogy az azért egyformán nagyszerű lehessen mindkét helyen.

Az „Éden”-színház üzleti czélokkal összekötött vállalat lesz, a mely a befektető tőke arányában részvényeseinek kielégítő hasznat fog hajtani, s e mellett a vállalat üzlete körülkarolja az „Éden”-színházat, azt a színházat, a mely a vállalat üzleti forrásaihoz hódítja a közönséget. Itt felferül az a kérdés, hogy mi módon? Ezt azonban nem tartom most szükségesnek fölírni. A ki külföldön járt, az megtalálhatta minden ország fővárosában a színházi üzleteket, s a hol csak ilyenek vannak, a leg-silányabb orpheumoktól és tingeltangelektől kezdve mind prosperálnak. Prosperálnak olyan mértékben, mint a milyen mértékben a tőkebefektetéstől várni lehet. Menjünk bárhová, azt fogjuk találni, hogy az üzleti czéllal egybekötött ilyen vállalatok naponta nagyobb tért hódítanak elhibázatlanul; s ez az oka, hogy mielőtt nálunk Budapesten ezen biztosra vett vállalatot mások létesítenék, nekem, ha egyebet nem is, de leg-alább is kísérletet kell tennem egy ilyenek létesítésére. Különbön egy évi mulasztás elég lesz rá, hogy idegen pénzzel, idegen embe-rem, idegen üzléssel, idegenszerű eszközökkel létesítik ezt a vállalatot, a mely vállalat elhibázatlanul sikerülni fog.

Az idegenek megpróbálkoznak egy Vaudeville színház létesítésével, a melyben idegen nyelven előadások fognak tartatni. Az idegenek egy monstre-orpheumot óhajtanak létesíteni egy üzlettel összekötött módon. Ennek létesítése oly előrehaladt stádiumban van, hogy már csak idő kérdése.

Az „Éden”-színház lenne hivatva arra, hogy mind e kérdéseket ellensúlyozza, s hogy ellensúlyozhassa, nagyszabású alapra kell azt fektetni.

Ez által nincs föltételezve az, hogy ugyanazon módokat alkalmazzuk, a mit a külföldiek, s hogy ép olyan eszközökkel vagyis idegen eszközökkel cseréljük föl a vállalatunkat vagy művészetünket, hanem az, hogy saját eredeti intencióink érvényesüljön abban, s legyen az minden izében a magyar fővároshoz méltó s hivatását magyar irányban betöltő intézmény.

Azért hibásan tennék azt, ha egy minden izében cosmopolita irányú üzletért feladnánk nemzeties intencióinkat, ha az, az üzleti czélt biztosítanák is látszólag, mert ez nemcsak, hogy nem lehet czélunk, ha nem az olyan üzletet csakugyan át kell engednünk az idegeneknek, a kik e téren nálunk gyakorlatotabak.

Az általam czélba vett „Éden”-színház lesz követoje az orpheumoknak, hanem ellenlábasa, nem lesz concurrenca a komoly színházainknak, hanem kiegészítője lesz

annak, a mi a komoly színházak, concert-termek, és az ezeztől messze eső orpheumok és tingeltangelek közé beékelődik. betöltése lesz egy nagy házagnak, ahova Vaudeville és az orpheumféle két vállalat beékelődni kíván.

A zini irodalom és zeneirodalom újabb termékei, a szavalo és ének-művészet, a tánc és látványosság fogják felváltani egymást.

Az „Éden”-színház üzleti vállalata ezt a művészeti eszközt fogja felhasználni mint vonzerőt, ezen művészeti eszköz körül kell csoportosulnia mindennek, a mi a mulat-ságra, szórakozásra szolgál.

Az „Éden”-színházban eltöltött néhány óra a látogató közönséget a legkielegítőbb kedvességekkel fogja elárasztani. Egyrészes látványosság lesz az egészen véve és látványosság lesz az részleteiben.

Az üzleti része az „Éden”-színháznak felülé magába sok üzleti ágat. Maga a színház, mint egyik fő vonzerő, ez üzleteket úgy csoportosítja maga körül, hogy ez által mindegyik üzleti; ág biztosítja lesz.

Ezeknek egységes adminisztrációjában fog összpontosulni az anyagi siker, mert az „Éden”-színház minden legkisebb helye is tere értékesítő lesz.

Ennek mikéjnté későbbi feladat tárgya, azaz a részletek tárgya lesz.

A találmányosság fogja azt megoldani. Újabb időben a gyakori színházegészek és hosszú tapasztalás megantottat már minket arra is, hogy egy színház tűzbiztonsága és szinpadjaink berendezése mily fontossgot képeznek. Az övrendszabályok és az építési szabályokhoz köztött föltételek miatt oly színházak építettek manapság, hogy ha minden követelményeknek eleget tenni óhajtanak, egy oly tökélet képez a színházakban maga a szinpad berendezés, a mely mitsem jövedelmez és pénzt emészt.

Az „Éden”-színház e tekintetben oly újítás alapján fog berendezetni, a mely 100,000 frt vagy több különbözetet fog tenni, ami e vállalatnak előnyére fog válni.

Nagy vonásokban előadtam az „Éden”-színház alapszméjét. Ebből látható, hogy e vállalat se kisserűsége, se közpserűsége nem föltételez, hanem, hogy ez nagyszabású igényeket támaszt minden tekintetben.

A pénzbefektetésben, az eszme keresztültivelésben és annak leendő szervezésében és vezetésében. Ha az eszme életrevalósága bízalomra fog találni, úgy a consortium megalakulása küszöbön állunk, de közel állunk ahhoz is, hogy idegen vállalatok más természetű intézményt létesítsenek.

P. Odry Lehel.

Színház.

Szombaton, decz. 28-ikán Shakespeare estének volt, első ez évadban. Molnár László úr, a debreczeni színház első hőszerelemse vendégként lépett föl Hamletben. Molnár úr tapintatosan eszelekedett midőn magát épen Hamletben mutatta be; mert nézetünk szerint a nagy költő királynak ezen rendkívüli drámai alakja, melyet sokan csodálnak, sokan megtámadnak, az ingadozó, habzó Hamlet, kit erősebb szenvedélyek nagy tettekre nem lelkesítenek, ki bosszúja végrehajtásában még akkor is haboz, mikor meggyilkolt atyjának szemle erősíti meg gyánját, szóval a tőpéngő Hamlet Molnár úrban jelesebb képviselőre talált, mint talán Shakespeare-nek egyéb alakja talált volna. Nem mintha Molnár úr sokoldalúságában kételkednénk, mert ő ez egy alakításával is bizonyított, hogy kitűnő színész, ki nemcsak szavai, hanem játszik is, ki szerepét nemcsak megtanulja, hanem tanulmányozza, kinek egyes jelenéseiben arzórol leolvasható, hogy érti a gondolatot és átéri az érzést, melyet a költő általa kifejezésre juttat; és ezen közvetlenség a közönségre soha sem tévesztheti el hatását, amint hogy többször, de különösen az anya és fiú közötti és a temetői jelenésben szivetrázón hatott is, de attól tartanánk, hogy az erősebb szenvedély kítőró hangja nem állana rendelkezésére. Molnár úr mindenesetre művelvezett nyujtott a jelenület nagyszámú közönségnek és ezért neki e helyen is köszönetet mondunk.

A többi szerepek nagyon meg voltak rövidítve, mindamellett Pártos Etel (Ophelia), Dobó (Polonius), Krémer (Laertes) és Vágó (Horatio) megállottak helyükön.

Együttal Hamlet szellemére nézve volna némi észrevételünk. Shakespeare színházában a szellem csak a hátsó, alantabban fekvő sötétebb szinpadon jelent meg a nézőtől lehető legnagyobb távolságban, hogy a család minél valószínűbb legyen; innen van, hogy az anya és fiú között lejátszódott jelenésben is az anya nem látja a szellemet, csak a dult kedélyű ifjú lelki szemé előtt jelenik az meg, de hatása annál mélyebb és igazabb. Mig nekünk ugyancsak meg kellett phantasiánkat erőltetnünk, hogy Asztalosban szellemet lássunk, mert ez a nézőtér közvetlen

közében, a lámpa fénye alatt jelent meg, a mi az illuszió nagyon bántotta. Ez előadásból is kitűnt, hogy társulatunkban a hősi szerepök nincs betöltve.

Vasárnap, „Marsa az ezred leánya, ment Zombory Ilonka a címzerepben.

Kedden „Don Juan” bohózat és Szerdán, „A huszársziny” zsúfolt karzat előtt. Az előadást megelőzőleg jól sikerült némajáték görögötüfűny mellett.

Csütörtökön, Pálffy Nina asszony a szegedi színház primadonnája és Főriss Pista úr a szegediak komikusának szíves fellépével Krémer Sándor jutalmául Berzók Árpád „Paraszt kisasszony” című népszínműve került színre. A ház örvendtes módon megtelt. Pálffy Nina igen kedves színpadi jelenség és bár nehéz feladat az színpadon vendégszerelni, hol Zombory Ilon primadonna, mégis általában tetszést vívott ki magának. Éneke elég csinos, játéka pedig még annál is jobb. Kellemes hangját ügyesen tudja használni, amennyire oly előnyök van birtokában, mely alkatait nagyban emeli, t. i. a kellő mimika és a gestus. Sok ügyetlen színésznek néha játékközben terhére vannak kezei, azt sem tudja mit csináljon velük; némelyik nagy bölcsen meg szerelmi vallomással közben is zsebébe dugja, legálább így nem alkalmatlankodik neki; mások tolytonosan hadonáznak, jobbra balra kapkodnak, tolják maguk előtt a levegőt stb. Pedig a taglétségek is megvannak az aethetika és lélektan által parancsolt szabályai. Pálffy Nina ismeri ezen szabályokat és ezek alapján tud mozgásának báját és kellemet kölcsönözni. Főriss Pista (Rezeda) is ügyes ember, jól alakít, kellemes színez és (furosa) szerepét helyesen töltötte be. Az élvezetes estéért mindkét vendégnek őszinte köszönetet mondunk.

De a mi színészeink sem maradtak hátra, Viola (Fátyol Gergely) és Dobó (Matyi) és Timárné (Matild) méltó partnereik voltak a vendégeknek. Referens.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Szilveszter estély.** A Casino testület múlt évi december hó 31-én saját helyiségeiben Szilveszter estélyt rendezett. A kaszinó testület, mint társadalmi életünk elsőrendű központja és tényezője e családias jellegű estély rendezésével alkalmat akart szolgáltatni tagjainak arra, hogy együtt, mint közös családban várják be a múlt és a jövő, már azóta jelen év ölelkezését és egymástól való búcsóját. Ez alkalommal azonban az estélyen nem nagy számú közönség jelent meg. Nem családunk, ha azt hisszük, hogy a válogatott szép társaságban bizony alig akadt — még kivételesen is — pár boldog halandó, kinek nem lett volna szemrehányása a múlt évre. Tanúi voltunk annak, hogy a két évet egymástól elválasztó percek mily gyorsan röppentek el; mind a két év betakarata az arczat: mintha csak az egyik azegylet volna magát azért, hogy nem teljesítette a hozzá fűzött várakozásokat, az újév pedig nem akarta elárulni azt, hogy mit rejt magában; tanúi voltunk a lelkesedésnek, melylyel különösen a fiatalabb nemzedék a jövő évet reményeireit üdvözölte. Mennyi sok szép jogsólt remény és kitalálás? hátha mind romba dől és csak a fájdalom és csalódás sajgó érzete váltja fel helyét. De ne legyünk pesszimisták, mert lehet, hogy az újév jobban viseli majd magát, mint a régi. — Ez a remény és hit hatotta át a társaságot, mely a lehető legjobb kedélyhangulatban egész reggeli négy óráig maradt együtt. Az éjfélok szerepelt maszkok, mint jelképei az örökre távozó és újonnan született évrnek, osztatlan tetszettel fogadtattak. A hölgyek most az egyszerű anyagok nem panaszkodhattak, hogy nem volt elég táncosok. A négyeseket 22 pár táncolta. A hölgyek közül jelen voltak: Domián Ilonka, Harsányi Helén (Lajos-Mi-ze), Katona Mariska, Lestár Gizella, Magyar Erzi, Molnár Zsuzsika, Szabó Terka, Tarkóy Klementin, Zombori Ida; Csabai Imréné, Darányi Ferenczné, úv. Dr. Domián Istvánné, Györfly Balázsné, Gyenes Gyuláné, Kozma Jánosné, Katona Zsigmondné, Koritsánszky Jánosné, Láber Károlyné, Mádi Jánosné, dr. Magyar Sándorné, Máthé Sándorné, Nagy Imréné, Pacsu Mihályné, Papp Sándorné, Pöcsy Györgyné, dr. Szeles Józsefné, dr. Tassy Pálné, Zombory Lászlóné. Az estély ügyes, körültekintő rendezéséért elismeréssel tartozunk Pacsu Mihály úrnak, mint a rendező bizottság elnökének.

— **Értesítés.** A kecskeméti korcsolyázó Egyesület átlát f. hó 11-én szombaton a Beretvás szálloda termeiben rendezendő társasestélyre a meghívók már szétküldtettek; akik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, szíveskedjenek ez iránt íj. Tóth István rendező bizottsági taghoz fordulni.

— **Előléptetés.** Az osztrák magyar államvasút társaság igazgatósága a helyi állomásfőnököt, Láber Károlyt és a vo-

nalfőnököt Kalecsinszky Józsefet f. évi január hó 1-étől előléptetésben részesítette. A két érdek és közizletnek örvendő tisztviselő jól megérdemelt előléptetéséhez öszintén gratulálunk!

— **Főgondnokválasztás.** A róm. kath. egyháztanácsban ma délelőtt lesz a főgondnokválasztás.

— **Kérelem.** Miután már többször megtörtént, hogy testületek, egyesületek nehezítését vontuk magunkra azért, hogy ohajtásaitak nem tudtuk kitalálni és érdekükben közzétett közleményeink így körülmények közt tévedésből ki is maradhattak: azon kéressel fordulnak a testületek elnökeikhez, szíveskedjenek minden olyan közleményt, újdonságot, melynek megjelenését saját érdekükben szükségesnek látunk, a szerkesztővel kellő időben tudatni. A legjobb akarat és körültekintés mellett is előfordulhatnak elnézések, melyeket egységek félre magyaráznak, — pedig rendszeren gó maguk az okai az esetleges mulasztásoknak. — de azért a szerkesztőre szeretnék azokat hárítani. Azt hisszük, hogy későbbi teljesítése nem kerül valami nagy fáradságra.

— **Kinevezés.** A karácsonyi csillag-hullás ez évben igen sok, a hadsereg kötelékébe tartozó fiatal embernek hozta meg a várva várt arany csillagot a tisztí kardbajttal együtt. A hosszú listában városunkból Hollósy Zoltán, Hollósy Zsigmond, főgim. tanár fiának nevezet találjuk, ki mint a helybeli 7. huszárezred volt önkéntese, a tisztí vizsgálat sikeres letételével hadnaggyá nevezettet ki. Gratulálunk!

— **Köszönet nyilvánítás.** Gyenes Elek úr a „Kecske méti Korcsolyázó Egyesület” részére egy feljegyzést, s két csinos és igen nagy szépséget pótló jelzőtáblát volt szíves ajándékozni. A zászló és táblák a Gyenes ögész üzlete sarkán vannak kitéve, s itt Gyenes Elek úr gondoskodása folytán a m. t. közönség mindig tudomást szerezhet magának arról, hogy a jégpálya mikor van nyitva. Ezen becses adományért és annak gondozásáért fogadják a m. t. adományozó úr az Egyesület nevében is hálás köszönetet. Kecske méti, 1890. jan. 3. Vámos Béla, e. elnök. Szappanos Sándor, e. jegyző.

— **Halálkozás.** Rózsza Béla, izsáki róm. kath. lelkész, ki az egész vidéken a hasonszervi gyógyászat terén is jó hírnevet örvendett, mint részvételt értesülünk, f. hó 1-én életének 52 ik évében meghalt. Béke poraira!

— **Új operette Kecske méten.** Hogy mennyire törekszik szintársulatunk a közönség igényeinek megfelelni: mutatja az eddigi műsor is, valamint az újonnan betanulásra megszerzett darabok. A mint értesülünk egy igen csinos új operettet kezd tanulni a társulat, melyet legelőször Kecske méten adnak elő. Tehát közönségünk is élvezhet majd egy valódi premier előadást. A darab nagyon látványos, czime: „A fehér elefánt” szövegét egyik fővárosi munkatársunk írta Perényi Lajos, zenéjét szintén a fővárosban működő zenész Schodel János.

— **A Kecske méti Korcsolyázó Egyesület** f. hó 12-én vasárnap d. u. 2 órákor Korcsolyaversenyt rendez székfői jégpályáján. Verseny program: I. Kezdők első sikversenye. Versenyzhetnek a 12 éves és azon alóli fiúk, távolság k. b. 250 méter, dijj egy pár Halitax korcsolya. II. Felnőttek akadály versenye: Távolság a jégpálya egyszerű körül. Futhat mindenki, első dijj egy darab magy. kir. arany, második dijj egy cigarettre zipka, harmadik dijj a tétek fele. Tét egyleti tagnak 50 kr. nem tagnak 1 frt. III. Kezdők második sikversenye. Versenyzhetnek a 13 tól 16 éves ifjak. Távolság a jégpálya egyszerű körül. Dijj. Petőfi összes költeményei díszkötésben. IV. Felnőttek sik versenye. Távolság a jégpálya kétszer körül. Futhat mindenki. Első dijj egy szép séta páleza. Második dijj egy díszes pénztárca. Harmadik dijj a tétek fele. Tét egyleti tagnak 50 kr. nem tagnak 1 frt. A felsorolt versenyekre nevezni lehet a verseny színhelyén öt percel az egyes futások előtt. A tétek ugyanakkor fizetendők. Az egyes versenyek közt 10 percz időköz. A verseny napján a jégpályán zene. Belépti-dijj. Tagoknak és idegy jégyeseknek személyenként 10 kr., nem tag nézőknek 30 kr., gyermekek 20 kr., nem tag korcsolyázóknak 40 kr., gyermekek 25 kr. Tanulóknak 30 kr. Kedvezőtlen eset esetén a verseny elhalasztatik s erről a m. t. közönség falragasok útján fog értesített. A rendezőség.

— **Előjegyzés dróthbeszerzésre.** Van szeresem a kecske méti gazdasági egyesület tagjait, s a szőlőmiveléssel és gazdálkodással foglalkozó közönséget általában értesíteni, miszerint a szőlőmiveléshez alkalmas, és gazdasági czélokra különösen korlátul kiválóan használható elhasznált távirtd sodronyok beszerzésére az előjegyzési idő folyó hó 20-ik napján bezáródik. A drótok ára és minőségére nézve tudomásul szolgáljon a következő: a szőlőmivelési czéla alkalmas 3 mm. átméretű drót ára Budapestben m. mázsánként 10 frt, a korlátul, vagy egyéb gazdasági czéla

használható 4¹/₂ és 5 mm. átméretű drót ára 9 frt; előbbiből 55 kilogr, a 4¹/₂ mm. átméretűből 125 kilogr, az 5 mm. átméretűből pedig 155 kilogr szükséges 1000. folyó méterre. Január hó 20-ig, — ez évre, — az előjegyzéseket késéssel teljesítem; azon túl nem lehet. Ismeretlenebb egyének a megrendelő drót fele árának előleges beküldésére kértnek. Kecske méten, 1890. Január 1. Cserekyei Károly gazd. egyleti titkár.

— **Népesédsi statisztika** városunkban az elmúlt 1889. évről. A róm. kath. egyházból született 1514, meghalt 941 és így a szaporulat 573; a házasságok száma 238 volt. Az ev. reform. egyházban Kecske méten született 528 gyermek, a halálozások száma volt 376, a szaporulat tehát 152; esketett 92 pár. Az ág. hitv. evang. egyházban született 40 gyermek, meghalt 27 egyén, a szaporulat tehát 13; esketett 10 pár.

— **Nyugdíjazás.** Tirezka Antal, helybeli állami főreáliskolai rendes tanárt a vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter állandó nyugdíjba helyezte.

— **Jutalomjáték.** Csütörtökön f. hó 9-ikén Timárné Róza jutalomjátékú színr kerül: „Egy magyar huszárkáplár Bécsben” című igen mulattató énekes életkép. Az élvezetesnek ígérkező előadásra felhívjuk a közönség figyelmét és a jutalmazandó ügyes színésznőt a legmelegebben ajánljuk pártfogásába.

— **Hajtóadászat.** A nagy-körösi vadásztársulat folyó évi január hó 2-án a körösi szőlőskertekben a szőlőbirtokosok határozott kérelme folytán az ott nagymérvben elszaporodott, az oltványokban nagyban garázdálkodó tapsi főlekre hajtóadászatot rendezett; melyen Kecske métről is többen vettek részt. Terítékre került pedig összesen 139 drb nyúl. Bizony jó lenne ha a mi szőlőskerteink is meghajtatnának.

— **A mérnöki és építési osztály kimutatása** szerint a múlt évben 54 új épület emellett és 30 épület szalmafedele cseréltetett fel tüzmentes tetővel; kiköveztetett a főiskola és a Deák té, a Széchenyi-utca egy része; a gyalogközlekedés könnyítései végett új gyalogjárók és asfalt járdák készítették.

— **Népmozgalmi kimutatás.** A tisztí fővárosi hivatal kimutatása szerint az 1889. évben, december 22-től 28-ig született 52 gyermek, elhalt 19 egyén, a népesség szaporodott 33. A múlt évben január 1-től december 31-ig született összesen 2119 gyermek, ebből halvszületett 107, ezen idő alatt elhalt összesen 1272 egyén. Az elhaltak számát levonva a születettek számából, a szaporulat 740, mi a múlt évekhez viszonyítva kedvező egészségi állapotokról tesz bizonyosságot.

— **Esküvő.** Folyó évi január 8-án délután 4 órákor lesz a plebánia templomban, íj. Sikári Kovács Mihály derék fiatal földbirtokos esküvője Bende Sárika kisasszonnyal. Hosszantartó, zavartalan boldogságot kívánunk a kölcsönös szereteten alapuló frigyre!

— **Társasestélyek.** A kecske méti „Korcsolyázó-egylet” f. évi január 11-én és február 15-én a „Beretvás szálló” újonnan rendezett termeiben társasestélyt rendez. Az estélyek 8 órákor kezdődnek. E változatos programmal összeállított családias jellegű estélyekre e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Az Egyetemes regénytár** legújabb kötete egy olasz regény: A szív küzdelme, írta Trachetti Hugó, olaszból fordította Gausz Viktor. Az olasz irodalomból, kivált regényirodalomból, csak elvétve jut fordításban valami közönségünk kezébe. Az „Egyetemes regénytár” kötetének változatoságát emeli, hogy erre is tekintettel volt. „A szív küzdelme” érdekes cselekvényű és szépen írt kisebb regény. Csinos vörös vászon kötésben 50 kr. az ára.

— **Áttérés.** Weisz Gizella, kerekgyházi íz. nő f. hó 3-án a helybeli róm. kath. templomban a kath. hitre tért át. A keresztelési szertartást Ns. és ft. Bogyó Pál apát ír végezte. Az áttért keresztanyja B. Kiss Aladárné, szül. Szelszó Jozán úrnó volt.

— **Az osztrák-magyar államvasút-társaság** igazgatósága 1890 január elsőjével igen fontos tarifa-reformot hozott be az összes nyersteményekre vonatkozólag, nevezetesen a fára, faneműkre, czeмент, kő, kavics, homok, agyag, széna, szalma, rüpa s zörp-re vonatkozólag összeállította az érvényben lévő refakozásokat, a melyeknek kezelése és nyilvántartása sok nehézséggel járt és a felekre nézve is terhes volt, a mennyiben ezeknek az egész díjtételeket kellett fizetniük s csak kőből fizetnek vissza a refakozások; ezek helyett tehát az igazgatóság a refakozások átlaga alapján rendes s egységes díjtételeket állapított meg s ezeket általánosanította, a mi a szállítóknak nézve is előnyösebb lesz s a társaságnak sok kezelési munkát és költséget takarít meg.

— **(A hét.)** Kiss József új társadalmi művészei közzel, melyből a mutatószámot mult hó derekán rendkívül érdeklődéssel fogadta a közönség, hogy minden példányt, elkelt s új kiadást kellett rendezni belőle: megindult az 1-6 számmal rendes folyamába. Már külső kiállításán meglátják, hogy a lapra kiadója nagy gondot fordít a költséget nem kímél. A czimlap díszmunkékat árajazoltatta s alatta a czimképet a modern technika színvonalán állította ki. E kép hétről-hétre változni fog. A jelen szám Csáky Albiné grófasszony arczképet közli, — a következő számok köz- és társas-életünk egy-egy kitünőségét hozták fototípiái ábrában. A füzet tartalma egész sorát adja a riagvas és vonzó olvasmányoknak elsőrangú magyar írók tollából. Lucius hetikönyvkiadó Tóth Bélától Fenn és alatt című tárca követi, melyben Flammion tollával versenyző eleven színekkel s filozofiai mélységgel tárgyalja a térbeli dimenziók hivságot voltát. Egy érdekes tárcalevél Csáky grófné otthonáról s a kitünő asszony karakterképeréről rajzol vázlatot. Mikszáth Kálmán a magyar konyháról ír humorosan. Két kritikai cikkben az újabb írói nemzedék két legkiválóbb író tekintélye szólal meg: Alexander Bernát irodalmi viszonyaink fölött tart személt, Ambrus Zoltán pedig a Dóci Car-meljáról kezd egy nagyobb tanulmányt. Két modern költő lírája váltja föl a szöveg komoly és okulásra szánt közleményeit: Endrői Sándortól Egy magyarfaló sirjánál című szavalmány és Reviczky Gyula irodalmi hagyatékából egy kiadatlan versike, mely a költő utolsó hónapjaiban az arczói klimatikus gyógyfürdőn kelt s három versszakban Petőfi mondasát az ágyban párnák közt meghalásról egybeveti a szegény, arczói betegek félték reménykedésével. Érdekes az eredeti kézirat faksimiliája, melyet a füzet szintén közöl. Hosszabb szépirodalmi olvasmány ezeken kívül az íj. Dumas legújabb novellája: Faj vagy irás, melyet a hét számára Fái Béla fordított le. Ajánljuk olvasóink figyelmébe e derék lapot.

— **Hétfőn f. hó 6-án.** Sz. Szelenyi Anna, a kolozsvári nemzeti színház elsőrendű énekesnőjének vendégfellépésével, a „Sárga esikő” Csepreghy népszínműve kerül színre. Szelenyi úrnót hitelesnek és mint női szépséget oly jó hírelő meg, hogy ez érdekes vendégjátékokra már előre felhívjuk színházlátogató közönségünk figyelmét.

Vasúti menetrend (érvényes 1889. Október 1-től.)

Budapest — Kecske méti közt:	
Személyvonat	Budapestről indul 7 óra 45 p. reggel Kecske métről ér. 10 „ 48 „ déln.
Omnibuszvonat	Budapestől ind. 12 „ „ „ „ Kecske métről ér. 4 „ 37 „ délut.
Express-vonat	Budapestől ind. 1 „ 40 „ délut. Kecske métről ér. 3 „ 35 „ „
Omnibuszvonat	Budapestől ind. 3 „ 20 „ délut. Kecske métről ér. 7 „ 24 „ este
Személyvonat	Budapestől ind. 7 „ „ „ Kecske métről ér. 10 „ 35 „ éjjel
Express-vonat	Budapestől ind. 9 „ 40 „ éjjel. Kecske métről ér. 11 „ 35 „ „

Kecske méti — Budapest közt:	
Személyvonat	Kecske métről ind. 4 óra 9 p. regg.
Omnibuszvonat	Budapestre ér. 7 „ 20 „ regg.
Express-vonat	Kecske métről ind. 12 „ 10 „ déln. Kecske métről ind. 12 „ 27 „ déln.
Személyvonat	Budapestre ér. 2 „ 19 „ d. u. Kecske métről ind. 4 „ 46 „ d. u. Budapestre ér. 8 „ 05 „ este.

Felolós szerkesztő: HABINA JÁNOS.

NYILTTÉR.

Árverési hirdetmény.

767.

1889.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közzé teszi, hogy a kecske méti kir. járásbírósnak 1889-ik évi 8304. számú végzésével, Papp Sándor és Pacsu Mihály ügyvedek által képviselt Kecske méti takarékpénztár egyesület és a Kecske méti kereskedelmi iparbank felépésekre részére **lt. Máté László és társai** alperesek ellen 8800 frt követelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási kötelezést végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 503 frt 50 krra becsült s nem igényelt ingóságokra, a fenteljesített kir. járásbírósi számú végzésel az árverés elrendeléstől, annak megtartásán határidővel íj. Máté Lászlóval 1-től kezdve házáján, 1890. évi január hó 10-ik napjának d. e. 9 órája, ugyanannak törökfalú birtokán 1890. január hó 10-ik napjának d. u. 3 órája, ugyanannak a külső városfalú birtokán 1890. évi január 11-ik napjának d. e. 9 órája és belső városfalú birtokán 1890. évi jan 11-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki, felúlfoglaltatott részére is, a mennyiben azok árverési jogot nyertek volna, a mikor a bíróság lefoglalt bútorok, lovak, koscsik, lövészermék, hordok, dzseka sertés öl, takarmányok, rüpa és egyéb ingóságok a legtöbbet árulónak készpénzértéssel, mellett, szükségesen becsoron íj. íj. eladati fognak.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtót követelés meg-előző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben szükre foglalás korában eszközöltetett volna, és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alírt kiküldöttet vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő napot számítatik.

Kelt Kecske méten, 1890. évi január hó 1-6 napján.

Borossy Mihály,
kir. bír. végrehajtó.

